

Nr. 118 (172) Penktadienis, 1946 m. birželio mėn. 14 d. II metai

BIRŽELIO 14-JI

1939 m. įsiliępsnojęs karas nepaliko ramybės ir niekam nepavojingos, prie Baltijos jūros bekiūtancios ir nieko iš kitų, kas ne savo, nemorinčios Lietuvos. Politinių kombinacijų dėka, 1940 m. Lietuva buvo rytų kaimyno okupuota. Ir okupacijos metu lietuviai neatsisakė gyventi savo tautiniu gyvenimu. Nepatiko tas okupantams. Pradžioje bandė užgniaušti lietuviškumą kalėjimais. Kai ir perpildyti kalėjimai nieko nepadėjo, ėmėsi radikalių priemonių - išvežimo. 1941 m. birželio mėn. 14 d. labai ankstyvą rytą sunkvežimiai pradėjo riedėti iš kaimų, bažnytkaimių ir miestų į geležinkelio stotis. Ten tirštai kimšo žmonės į prekišius vagonus. Lipo drebėdami seneliai, ėjo klykdami vaikai, skausmo surakintos moterys ir vyrai-sveikiai ir ligoniai. Kelias dienas geležinkeliais judėjo į rytus ilgi nelaimingų lietuvių traukiniai. Daug kas iš mūsų netekome savyjų: vaikų, tėvų, brolių, seserų, vyrų, žmonių... Lietuva neteko valstybės vyrų, mokslininkų, mokytojų, rašytojų, inžinierių, įvairiausių profesijų darbininkų ir paprasčiausių žmonių. Kelias dešimtis tūkstančių lietuvių priglaudė tolimasis Sibiras, Altajus. Tyliu ir giliu skausmu užjautėme ir užjaučiame juos. Mes, vėliau netekę tėvynės, suprantame, kaip sunku jiems ir be tėvynės, ir be jokios globos. Mes žinome, kaip jie ilgisi savo krašto laisvės ir kaip nori nors išvargusius kaulus grąžinti į tėvynę. Jau penkeri metai, kai įvyko tos mūsų tautai baisios birželio dienos, bet mūsų akys dar neišdžiūvo, ir širdys dar nenurimo.

K.L.

IŠ PASAULIO

UMBERTO IŠVYKO IŠ ITALIJOS. Roma. BBC. VI. 14. Italijos karalius Umberto lėktuvu išskrido Lisabonos link. Įtempta padėtis Italijos miestuose atslūgsta. Umbertoi apleidžiant kraštą, monarchistai laikėsi ramiai. Min. pirm. de Gasperi kalbės per radiją italų tautai apie politinę padėtį. - Dar pranešama, kad Italijos karalius Umberto, išvykdamas iš Italijos, palikęs tautai atsisaukimą. Atsisaukime esą sakoma, jog jis, karalius, turėjęs nusilenkti prieš jėgą, kad būtų išvengta kraujo praliejimo. Jam prisiekę žmonės esą atleidžiami nuo tos priesaikos, bet nesą atleidžiami nuo priesaikos Italijai. Italijos vyriausybė pareiškė, kad šis karaliaus pareiškimas esą melagingas, nes prieš karalių niekas jėgos nepanaudojęs.

TRUMPOS ŽINIOS

Londonas. BBC. VI. 14. Ryt vakare Paryžiuje įvyks pirmas keturių užsienų reikalų ministrų posėdis. Šiame posėdyje bus nustatyta darbotvarkė. Pirmuoju darbotvarkės punktu eisias Italijos ar Rumunijos klausimas.

- Pranešama iš New Yorko, kad vakar įvyko Saugumo Tarybos posėdis, kuriame buvo svarstomas komisijos pranešimas dėl Ispanijos santvarkos pavojingumo. Buvo priimta patarta, kad jei Saugumo Taryba nutartų nutraukti diplomatinius santykius su Ispanija, tai kitame posėdyje jau turėtų būti nustatytos kitos veiklos

1946.VI.14.

Dienos žinios

priemonės, kurios turėtų būti pavartotos prieš Franco režimą. Šiame posėdyje ypatingai ilgai kalbėjo Gromiko. Jis pavaizdavo Ispaniją, kaip fašizmo lizdą. Ispanų mėlynoji divizija kovojusi prieš Tarybų Sąjungą. Ispanijoje radę prieglaudą Vokietijos karo nusikaltėliui. Vokietija investavusi Ispanijoje 100 ml. dolerių. Nesąveikalo laukti, kol Ispanijos fašizmas pasidarys veiklus. Todėl maždaug esą pasmerkti Franco santvarka. Reikia pavartoti veiklias priemones.

- Prancūzų socialistų vadas Blūmas pasakė kalbą anglų darbo partijos suvažiavime. Tarp kitko jis pažymėjo, kad būtų geriausia, jei dvi didžiosios proletarų partijos (darbo partijos ir komunistų?) susijungtų. Tačiau komunistai nesąveikauja, priklauso nuo Maskvos ir esą nedemokratiški. Toliau pabrėžė, kad Prancūzijos socialistai esą nusistatę prieš tokias socialistines partijas, kaip prancūzų katalikų socialistų partiją.

Moskva. Tass. VI.13. Kai kurie užsieny laikraščiai praneša, kad Tarybų Sąjungos kariuomenės vienetai esą pasilikę Charbine. Tass esąs įgaliotas pranešti, kad visi raudonosios armijos vienetai esą evakuoti iš Charbino š.m. gegužės 6 d.

- Tass praneša, kad Lietuvos Tarybų Respublikoje atstatytas ir pradėjo veikti Lino audinių fabrikas.

Londonas. BBC. VI.14. Teherano vyriausybė sėkmingai baigė derybas su autonominė Azerbeidžano vyriausybė.

- Arabų Lygos kongresas įsteigė septynių arabų valstybių komitetą, kuris gins arabų reikalus Palestinoje.

- Austrijos užsieny reikalų ministeris, grįžęs į Vieną, spaudos atstovams pareiškė, kad Tar. Sąjunga ir Prancūzija iš principo sutinka vesti taikos derybas su Austrija ir išvesti okupacinę kariuomenę, bet dėl vykdymo procedūros nesusitaria.

STOVYKLOS GYVENIMAS

Lietuvių Trem. Bendruom. Apylinkės Teismo sprendimas. Rebdorfo Lietuvių Trem. B. Apylinkės Teismas š. m. birželio mėn. 12 d. svarstė Prano Paužos (gim. 1926. IX. 22) ir Vytauto Giedraitio (1926. I. 8) bylą už naminės degtinės gabenimą į stovyklą tikslu ją išplatinti. Teismas rado teisiamųjų kaltę įrodytą ir UNRRA'os taisyklėmis nusprendė abu teisiamuosius nubausti po 2 mėnesius arešto arba drausmės stovyklos ir pašalinti iš Rebdorfo stovyklos. Skirdamas bausmę teismas atsižvelgė į tai, kad teisiamieji buvo jau kartą bausti už naminės degtinės gaminimą, bet palyginti švelni bausmė jų neatgrasė; kad teisiamieji turi būti pašalinti iš stovyklos, nes, atsidūrę tose pačiose aplinkybėse, nežiūrint bausmės, vargiai susilaikytų ateiityje nuo panašių nusikaltimų. - UNRRA'os direktorius tvirtindamas Apyl. Teismo sprendimą, nurodė nuteistuosius laikyti 2 mėnesius areštuotais stovykloje, daryti į darbus, neduoti cigarečių ir stundėlių; bausmę atlikus pašalinti iš stovyklos.

Stovyklos paštas gavo iš Beržinsko pranešimą, kad angliškai lietuviškai vokiškai žodynas baigiamas spausdinti. Žodynas 10,5 cm x 14,8 cm formato, apie 960 psl., nėra 27000 žodžių. Žodyną galima užsisakyti pašte, mokant 20,-RM. Žodyno skaičius būsis ribotas. - Be to, stovyklos pašte galima gauti Pulgio Andriusio fejletonų rinkinį „Iš vis dėlto juokimės“.

Pamešiau parkerį „Pelikn“, kavinės spalvos su žalsvai geltonais dryželiais. Spėjama rodė prašau grąžinti į 2 v. kb. A. Olšauskui. Atlypinti.